

PROJECTE 2019-2022
CENTRE D'ESTUDIS COMARCALS DEL BAIX LLOBREGAT
Associació cultural de referència

Aquest any 2019 en fa 45 que, un 23 de novembre, una colla d'homes i una única dona de la comarca es reuniren a Martorell i acordaren fundar el Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat. Repassar la història del propi Centre és repassar la història dels nostres municipis, de la comarca i de Catalunya. Hem crescut al costat d'esdeveniments culturals, socials, econòmics i polítics d'una dimensió considerable. També hem vist un desenvolupament tecnològic que només intuïem des de la ciència-ficció. A tall d'exemple ens il·lustra l'acta de constitució de l'entitat, feta amb màquina d'escriure i còpies en paper carbó.

Al llarg dels anys, el Centre no ha perdut el temps de la història, l'ha estudiada, l'ha difosa i l'ha construïda. El nostre valor rau en el fet que no en som només espectadores sinó que també en som protagonistes. Una de les darreres activitats que ens sembla transcendent ha estat el congrés El Baix Llobregat a Debat, que hem liderat cooperant amb associacions, entitats, empreses i institucions de la comarca i de l'entorn metropolità. És des d'aquest punt de partida que emprenem el Projecte 2019-2022.

1. ANTECEDENTS
2. ASSOCIACIÓ CULTURAL DE REFERÈNCIA
3. LÍNIES D'ACCIÓ PRIORITÀRIES
4. DE LA GESTIÓ
5. DE LA PROGRAMACIÓ CULTURAL
6. DE LA RECERCA
7. DE L'ORGANITZACIÓ

1. ANTECEDENTS

El Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, una associació sense ànim de lucre que té com a principal finalitat expressada en els seus estatuts **la promoció del patrimoni, la dels valors culturals, socials i naturals de la comarca des del vessant de la investigació, la reflexió, la conservació i la divulgació**. El CECBLL va ser declarat entitat d'Utilitat Pública el 2005 (Ordre del Ministeri de l'Interior de 28 d'abril).

Quaranta-cinc anys de treball associatiu continuat han donat molt de si. Són moltes les persones que han participat de la seva vida social i que s'han implicat en les recerques i en les activitats de divulgació. Els darrers anys, el Centre d'Estudis ha impulsat el congrés El Baix Llobregat a Debat; pel Centre d'Estudis i, potser per la comarca, hi ha un abans i un després d'aquest congrés.

Tal com es diu en el llibre del Congrés en relació amb l'activisme social, "la societat del segle XXI és i ha de ser una societat que interpel·li els governs i les seves maneres de prioritzar i orientar les polítiques, però també ha de ser una societat capaç d'empènyer a partir de les seves pròpies iniciatives, impulsant processos de coproducció i pràctiques d'innovació social que construeixin drets i ciutadania" (pàg. 37). Per això ens proposem continuar amb la tasca empresa, recollir l'experiència assolida i aportar nous coneixements a partir dels temes tractats en els debats del Congrés.

2. ASSOCIACIÓ CULTURAL DE REFERÈNCIA

El CECBLL és una associació que exerceix el seu lideratge cultural a tot el territori i entén que la cultura ha de contribuir de forma efectiva a les polítiques, les estratègies i els programes que faciliten un desenvolupament econòmic i social inclusiu, la sostenibilitat mediambiental, l'harmonia, la pau i la seguretat. La cultura ha de ser un motor i un mitjà per al desenvolupament sostenible. La cultura ha de ser una eina per al benestar de les persones i un pilar en la lluita contra la desigualtat. La cultura ha de recuperar un rol prioritari en les agendes polítiques i socials del nostre país.

Volem continuar col·laborant amb els centres d'estudis dels municipis de la comarca i d'arreu, sent part activa de la Coordinadora de Centres, així com amb l'Institut Ramon Muntaner, . Continuarem potenciant la relació amb el conjunt d'entitats culturals, veïnals, socials, sindicals, educatives, ecologistes i feministes. El suport de les administracions i institucions públiques, principalment les del món local, és i ha estat vital per a la tasca del Centre; totes elles saben que poden trobar en nosaltres, com sempre, un esperit obert de col·laboració i de diàleg.

El CECBLL s'adreça principalment al conjunt de la societat baixllobregatina. De manera especial a aquelles persones, entitats i associacions de tota mena que tenen com àmbit d'actuació la comarca o algun dels municipis. El Centre està interessat a ser útil al conjunt de la comarca, a les empreses i a les administracions que operen al territori per aportar punts de vista i per gestionar aquells serveis que puguin estar al nostre abast. Volem fer avinent que som també un espai d'intercanvi de coneixement i de difusió de les recerques, i que esdevenim un àmbit de projecció professional per a totes les persones que treballen en temàtiques com les que nosaltres abordem.

El Centre promou activitats que es despleguen arreu dels municipis de la comarca i té la seu a la capital, Sant Feliu de Llobregat. Tot i que les temàtiques tractades versen sobre diversos camps del coneixement universal, l'abast dels nostres treballs està vinculat de manera prioritària a la comarca i també, quan és el cas, als territoris limítrofs amb els quals conformem la metròpoli.

3. LÍNIES D'ACCIÓ PRIORITÀRIES

Volem donar continuïtat a una associació com el CECBLL i treballar pels valors i camps temàtics que sempre ha tingut presents, però també volem incorporar-ne de nous. Les accions prioritàries tenen dos vessants, el de la projecció pública de l'activitat i el de la vida associativa i la persistència de l'entitat. La nostra associació ha estat i serà consistent gràcies al consens i a la suma de les diversitats, que són un valor que s'ha de mantenir i preservar en la nostra trajectòria, tal com s'ha fet al llarg dels anys.

Per això ens proposem:

1. Perseverar i aprofundir en la promoció del patrimoni, dels valors culturals, socials i naturals de la comarca des del vessant de la investigació, la reflexió, la conservació i la divulgació.
2. Treballar per l'equitat, ja que les desigualtats no tenen només una base cultural, sinó que són socials i econòmiques i tenen un biaix de gènere.
3. Continuar treballant entorn de totes les temàtiques tractades en el congrés El Baix Llobregat a Debat, resumides en els 30 reptes i coincidents amb els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides per al 2030.
4. Posar de relleu la trajectòria històrica del Centre en els seus 45 anys. Promoure l'activitat voluntària de les persones associades i aconseguir ampliar la base social. Posar de relleu l'ofici de la gestió cultural, des de la professionalitat i des del voluntariat.
5. Mantenir i promoure la cooperació amb les administracions públiques, les entitats i els sectors econòmics favorables a la cultura com a motor i mitjà per a un desenvolupament sostenible, com a eina per al benestar de les persones i a favor de la igualtat.

4. DE LA GESTIÓ

4.1 *Pla Estratègic*

La nostra activitat se sustenta en tres pilars: **la recerca, l'acció cívica i la prestació de serveis**. Abasta diversos camps temàtics i utilitza diferents eines. Per fer avançar d'una manera cada vegada més sòlida l'entitat, formularem un Pla Estratègic que girarà entorn dels eixos següents:

- 1) Consolidar les activitats pròpies.
- 2) Consolidar les activitats complementàries.
- 3) Continuar amb el reconeixement i l'optimització dels recursos humans, econòmics i socials.
- 4) Continuar amb la millora econòmica i financera.
- 5) Actualitzar l'entitat en matèria digital.

4.2 *La gestió cívica i la prestació de serveis*

Tenim la capacitat i les competències per abordar la gestió d'equipaments patrimonials, com ara la gestió de les visites al Museu de la Colònia Sedó i d'altres. Aquesta podrà ser una bona oportunitat per oferir la nostra experiència des de l'ofici de la gestió cultural, en un equipament d'un evident caràcter patrimonial. Ja tenim experiències en activitats similars com visites comentades a diferents espais d'interès.

Ens proposem oferir serveis de documentació i recerca per a les administracions que precisin tenir informació i instruments per a l'elaboració de programes en matèria de planificació territorial, d'infraestructures, d'espais naturals o de patrimoni, entre d'altres.

La voluntat unànime de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat ha estat aprovar les eines que permetran que el món associatiu pugui optar a la gestió d'equipaments de caràcter comunitari; per això, després d'aquests anys d'experiència, quan sigui el moment presentarem el nostre projecte per continuar fent la gestió del Centre Cívic Mas Lluí.

Cal continuar i ampliar la nostra activitat en matèria cultural aprofitant la plataforma del programa Pujal Baix, difonent l'activitat cultural de la comarca i oferint itineraris de coneixement i reconeixement cultural, social, natural i turístic. Recentment hem incorporat un nou producte, presentat en el marc de la 9a Jornada de Patrimoni feta a Sant Joan Despí, amb el nom "El llegat de les Dones". Es tracta d'un itinerari que fa un recorregut per la ciutat i en dona a conèixer la transformació, traient de l'oblit protagonismes socials i personals. Aquesta experiència se suma a d'altres com els itineraris de l'aigua i les visites explicatives a equipaments culturals.

El servei d'Edicions del Llobregat ja és un servei consolidat; amb tot, té al davant reptes importants com el de la distribució o la presa de decisions respecte de la digitalització. La importància de mantenir un segell editorial com Edicions del Llobregat, la permanència d'una publicació periòdica com *Materials del Baix Llobregat*, és una de les nostres característiques més valuoses que cal potenciar i millorar a partir dels mitjans disponibles.

4.3 *La base social i econòmica*

L'ampliació de la base social és un dels objectius prioritaris per donar una major solidesa al projecte del Centre d'Estudis. Entre moltes de les accions que s'han de portar a terme, caldrà intensificar la captació de més persones físiques o jurídiques que s'associïn. Les modalitats de quotes ens permeten diversificar i ampliar l'abast i l'interès que hom pot tenir per associar-se, que va des de l'opció personal i de voluntariat social fins al mecenatge.

Procurarem arribar als diferents perfils interessats a pertànyer al món del CECBLL, com ara estudiants i estudiosos, activistes socials, empresaris, comerciants i d'altres. L'interès pel coneixement i la implicació des de la proximitat amb el territori pot facilitar que agrupem diversos perfils de la societat baixllobregatina.

Ens comprometem a fer visible l'esforç de les persones associades (ja siguin físiques o jurídiques) tant pel que fa al seu treball voluntari i de dinamització social com des de la importància que la seva aportació té per a la viabilitat del Centre.

Treballarem per mantenir i ampliar marcs de col·laboració estable amb els ajuntaments i les administracions supralocals i acudirem a totes les convocatòries públiques de subvencions que serveixin per mantenir i incrementar la nostra activitat.

Considerem necessari preparar un fulletó bàsic que expliqui qui som i què fem. Que convidi a associar-se i que estigui present en totes les activitats que organitzem o coorganitzem.

4.4 *Impulsar la comunicació, les publicacions i les TIC.*

Ampliarem i mantindrem el nostre contacte i presència amb els mitjans de comunicació comarcal i local. Valorem molt les col·laboracions estables amb els mitjans de comunicació com ETV, Ràdio Sant Feliu i Ràdio Molins de Rei, i mostrem la nostra disponibilitat a arribar a més municipis.

Des del Centre ens fem càrrec de tres webs:

www.cecbll.cat

www.memorialelbaixllobregat.cat

www.elbaixllobregatadebat.cat

Caldrà continuar posant mitjans per al seu manteniment i millora, així com aconseguir una major presència del Centre a les xarxes i als portals de comunicació, i establir enllaços amb pàgines web que enriqueixin el coneixement, com per exemple: PEMB, IERMB, IGOP, Turisme Baix Llobregat i moltes d'altres.

Seguirem treballant en el projecte Viquipèdia per donar-la a conèixer des del punt de l'edició i com a eina de difusió de la comarca. El coneixement de l'eina Viquipèdia anirà acompanyat de treballs previs per ordenar i prioritzar els materials elaborats pel Centre al llarg dels anys, això com la confecció dels articles i les temàtiques que hi anirem incorporant.

Mantindrem la regularitat de la informació a través del *Butlletí* i continuarem potenciant la difusió dels principals articles per facebook, twitter,... Ens proposem endinsar-nos en el món de les eines digitals. Haurem d'avaluar quines publicacions fem en format digital i quines noves eines fem servir per difondre les activitats, les recerques i tota mena de cròniques i articles d'interès (blogs, facebook, twitter, Instagram,...).

5. DE LA PROGRAMACIÓ CULTURAL

5.1 *Fomentar els cicles d'activitats*

Una de les nostres activitats singulars i que recullen l'esperit del Centre són els Premis de Reconeixement Cultural que convoquem cada dos anys. Es tracta d'un certamen de caràcter social que genera sinergies molt valuoses a la comarca per al desenvolupament cultural i social del territori. Després de l'exitosa convocatòria del 2018, cal començar a planificar l'edició del 2020.

Cada any ens proposem promoure allò que concebem com "Diàlegs des del Baix Llobregat". Sota el paraigua d'aquesta idea, hi aixopluguem activitats periòdiques com la Jornada comarcal del patrimoni, la Jornada de paisatges contemporanis o cicles d'activitats diverses amb col·laboració amb el Pla Estratègic Metropolità.

Des de l'any 2005 treballem en el Memorial Democràtic del Baix Llobregat, un projecte amb voluntat de continuïtat. Ens proposem incorporar-hi noves recerques i mantenir la col·laboració amb la realització de la Xarxa de Memòria Comarcal, donant suport a les diverses iniciatives locals.

L'activitat de recerca, les publicacions i l'acció cívica són camps de treball que es retroalimenten; ens proposem intensificar iniciatives com aquestes ateses les experiències positives recents, com ara els Itineraris pel riu, que permetin un relat social, cultural, patrimonial i turístic de la comarca.

Des del punt de vista de la programació cultural, acollim i promovem tota mena d'activitats pròpies i a demanda, com ara presentacions de llibres i d'altres activitats, que s'incorporen al calendari anual, sempre tenint en compte les temàtiques pròpies del Centre.

5.2 *Emprendre activitats formatives*

El Centre sempre ha tingut un important rol a la comarca, ha sabut acollir i canalitzar inquietuds, acompanyar en la recerca i posar de relleu la comarca i la seva gent. És interessant que ara el Centre es proposi obrir de manera

continuada un programa formatiu de coneixements de la comarca des dels vessants culturals, territorials, històrics, econòmics i socials, tot plantejant els reptes de futur de la comarca dins la complexa realitat metropolitana, amb l'objectiu de difondre coneixements diversos i facilitar l'adquisició de competències útils per a la docència, la gestió pública o l'activisme social. En el transcurs de la primera experiència d'aquest any 2019, en veurem la viabilitat, la continuïtat i la seva possible acreditació acadèmica.

6. DE LA RECERCA

La recerca és una de les activitats troncales del CECBLL. De fet, les nostres recerques col·lectives tenen un gran reconeixement i ens permetem comptar amb bibliografies de molta solvència. Precisament per això ens proposem la seva catalogació des del 1974, i també d'altres publicacions de la comarca i d'arreu que facin referència als temes que abordem des del CECBLL. Aquesta activitat es faria a partir d'un possible acord amb la Facultat de Biblioteconomia i Documentació (UB), fet que ens permetria disposar d'alumnes en pràctiques que col·laborarien en aquesta tasca. Un cop acabat, aquest catàleg contribuiria a orientar els camps de noves recerques. Com sempre serem receptius a projectes de recerca que ens puguin arribar de les persones o col·lectius de la comarca.

7. DE L'ORGANITZACIÓ

Continuarem treballant a partir del llegat rebut tot acollint noves propostes entorn a qüestions emergents. Ens proposem incrementar l'ús de les eines que la tecnologia de la comunicació ens posa a l'abast. Seguirem potenciant la coresponsabilitat i la cooperació entre l'equip humà que conforma la Junta, les professionals que hi treballen i el conjunt de persones associades.

7.1 *Funcionament de l'activitat associativa*

- a) **Assemblea.** Reuneix un cop **l'any** les persones associades, coneix i aprova la Memòria de les activitats, els comptes anuals, el pressupost i el projecte d'activitats.
- b) **Junta directiva.** Es reunirà cada **trimestre**. Està composta per un màxim de 18 persones. Regeix, administra i representa l'associació i pot delegar funcions en la Comissió de govern d'acord amb els estatuts.
- c) **Comissió de govern.** Es reunirà cada **mes**. Es compon de la presidenta, la vicepresidenta 1a i el vicepresident 2n, el tresorer, el secretari, la directora del Centre i la cap de Projectes. Es farà càrrec de la quotidianitat dels afers delegats per la Junta directiva, principalment del seguiment de projectes i l'agenda.
- d) **Nucli de gestió.** Es reunirà cada **quinze dies**. Està compost per la presidenta, el vicepresident 2n, el tresorer, la directora i la cap de Projectes i ha de fer el seguiment de l'execució pressupostària i de la

tresoreria, preparar les sessions de Junta i comissions de Govern i coordinar els grups de treball.

e) **Grups de treball.** Generats *ad hoc* per a projectes. En l'actualitat funcionen els següents:

- Grup de treball Publicacions
- Grup de treball Viquipèdia
- Grup de treball Formació
- Grup de treball Edurecerca
- Grup de treball Lideratges femenins
- Grup de treball Memorial Democràtic
- Grup de treball Programació Centre Cívic
- Grup de treball Premis de Reconeixement Cultural
- Grup de treball Recerca
- Grup de treball Patrimoni (aquest grup, entre d'altres qüestions, estudiarà el treball realitzat per la Comissió Cívica del Patrimoni i en determinarà la vigència i/o alternatives)

7.2 *Funcionament de l'activitat professional i de l'economia*

L'equip professional del Centre és un equip d'excel·lència tant des del punt de vista de la professionalitat com per la dedicació i implicació a l'entitat: directora, cap de Projectes i conserge/dinamitzador del Centre Cívic. El camp professional de gestió cultural és un sector de l'activitat que s'ha de potenciar i la voluntat del Centre ha de ser de posar-lo de relleu i reivindicar-lo, cosa que no és contradictòria amb el treball de voluntariat del Centre. Nosaltres proclamem que la cultura forma part de l'economia del país i que un país sense cultura és un país sense futur.

#eslacultura #esleconomia

7.3 *Proposta de Junta directiva*

La Junta està composta pel president o presidenta, un secretari o secretària, un tesorero o tesorera, vicepresidències i vocals. És l'òrgan que regeix, administra i representa el Centre. Les persones que conformen la Junta dirigeixen els grups de treball, i colideren i/o codirigeixen els projectes que s'impulsen. És un espai de debat i de presa en consideració de propostes de la Comissió de govern, de la gestió i de la programació, i acull i avalua projectes o propostes que ens arriben d'arreu.

La proposta de Junta Directiva que presentem té incorporacions molt valuoses com ara, Maria Jesús Rodríguez, Maria Jesús Bono, Mercè Sellés i Pere A. Montserrat. Al mateix temps, es mantenen en l'equip persones que compten amb una llarga experiència. L'equip sortint en el seu conjunt ha estat convidat a presentar-se novament. Les baixes s'han justificat per qüestions de caràcter personal. Volem aprofitar aquest espai per agrair la seva dedicació a Agnès Dal Maschio, M. Luz Retuerta, Montserrat Torra i Frederic Prieto. Els tres anys que hem compartit amb totes elles a la Junta han estat fructífers i una escola

d'aprenentatge; sabem que continuarem comptant amb la seva col·laboració i entusiasme.

La permanència activa a la Junta de Carles Riba i Conxita Sánchez, dues persones que han liderat el Centre durant un llarg període, ens garanteix encertar en els projectes que emprenguem i també serà una font de contínua transmissió de coneixement i d'experiència.

Equip que es proposa

1. Genoveva Català Bosch. Molins de Rei. *Presidenta*.
2. M. Jesús Rodríguez Carrero. Sant Esteve Sesrovires. *Vicepresidenta*
3. Jordi Sicart Codinachs. Olesa/BCN. *Vicepresident 2n*.
4. David Massana Gràcia. Viladecans. *Tresorer*.
5. Rafael Bellido Càrdenas. Sant Feliu de Llobregat. *Secretari*.
6. Conxita Sánchez Medina. Sant Joan Despí. *Vocal*
7. Carles Riba Romeva. Sant Joan Despí. *Vocal*
8. Pere Àngel Montserrat Ollé. Sant Joan Despí. *Vocal*
9. M. Jesús Bono Lahoz. Sant Feliu de Llobregat. *Vocal*
10. Jaume Bosch Mestres. Sant Feliu de Llobregat. *Vocal*
11. Gemma Tribó Traveria. Molins de Rei. *Vocal*
12. Mercè Sellés Comellas. Molins de Rei. *Vocal*
13. Xavier Mas Sanchís. Esparreguera. *Vocal*
14. Àngels Massip Bonet. Esparreguera. *Vocal*
15. Adelina Cobos Caballero. Sant Boi de Llobregat. *Vocal*
16. Anna Antó Agustench. Sant Boi de Llobregat. *Vocal*
17. Josep Campmany Guillot. Gavà. *Vocal*
18. Francesc Ollé Dorca. Vallirana. *Vocal*

Ens diuen adeu **només** com a membres de la Junta:

Agnès Dal Maschio Eisele

M. Luz Retuerta Jiménez

Montserrat Torra Puigdellívol

Frederic Prieto Caballé

Ens diu adeu **només** com a presidenta:

Conxita Sánchez Medina